

ΑΠΟΦΑΣΗ 40 / 2021

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, συνήλθε, μετά από πρόσκληση του Προέδρου της σε τακτική συνεδρίαση στην έδρα της την 03-03-2020 και ώρα 10:00, σε συνέχεια των από 23-04-2019, 17-12-2019 και 25-02-2020 συνεδριάσεων, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν οι Κωνσταντίνος Μενουδάκος, Πρόεδρος της Αρχής, τα τακτικά μέλη Σπυρίδων Βλαχόπουλος, Χαράλαμπος Ανθόπουλος, Κωνσταντίνος Λαμπρινουδάκης και η Ελένη Μαρτσούκου, η οποία έχει ορισθεί εισηγήτρια, προς αντικατάσταση του αρχικώς ορισθέντος εισηγητή αναπληρωματικού μέλος Γεώργιου Νούσκαλη, του οποίου η θητεία έληξε στις 30-07-2019. Στη συνεδρίαση, χωρίς δικαίωμα ψήφου, παρέστησαν, με εντολή του Προέδρου, η ελέγκτρια Ευμορφία – Ιωσηφίνα Τσακίριδου, ειδική επιστήμονας – νομικός, ως βοηθός εισηγήτρια, η οποία αποχώρησε μετά τη συζήτηση και πριν από τη διάσκεψη και τη λήψη της αποφάσεως, και η Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του Τμήματος Διοικητικών Υποθέσεων, ως γραμματέας.

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

Με τις με αριθ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/9304 και 9305/28-12-2017, 182/09-01-2018, 254, 288 και 296/12-01-2018, 328 και 361/15-01-2018, 1305 και 1306/14-02-2018 καταγγελίες τους στην Αρχή, οι Α, Β, Γ, Δ, Ε, ΣΤ, Ζ, Η, Θ, Ι, Κ και Λ (στο εξής καταγγέλλοντες), στρέφονται κατά του Οργανισμού Αστικών Συγκοινωνιών Θεσσαλονίκης (ΟΑΣΘ), υπό την ιδιότητα των (πρώην) μετόχων, παραπονούμενοι για παράνομη επεξεργασία προσωπικών τους δεδομένων από τον Πρόεδρο του ΟΑΣΘ, με τη δημοσιοποίηση των

ονομάτων τους σε συνέντευξη Τύπου που έδωσε ο Πρόεδρος του ΟΑΣΘ την ... και τη δημοσιοποίηση καταλόγου 29 (πρώην) μετόχων, το οποίο συμπεριλήφθηκε σε σχετικό δελτίο τύπου του ΟΑΣΘ που δόθηκε στη δημοσιότητα την ίδια ημέρα (βλ. μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου από Γραφείο Τύπου ΟΑΣΘ, με ημερομηνία ... και θέμα «Υλικό Συνέντευξης Τύπου Διοίκησης Ο.Α.Σ.Θ. ...»). Ειδικότερα, στις καταγγελίες αυτές αναφέρονται τα ακόλουθα: Σε συνέντευξη τύπου του Προέδρου του ΟΑΣΘ, η οποία πραγματοποιήθηκε στη Θεσσαλονίκη την ..., μετά τη θέση σε ισχύ του ν. 4482/2017, δημοσιοποιήθηκαν χωρίς τη συγκατάθεση ή συναίνεσή τους και χωρίς καμία προηγούμενη ενημέρωσή τους προσωπικά τους δεδομένα, τα οποία μάλιστα παρουσιάστηκαν ελλιπώς και συνδυάστηκαν εσφαλμένως με αποτέλεσμα να δημοσιοποιούνται παράνομα στον τύπο, στο διαδίκτυο και στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης προσωπικά τους δεδομένα και να δίδονται εσφαλμένες εντυπώσεις και στοιχεία για το πρόσωπό τους. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τις καταγγελίες, κοινοποιήθηκαν τα στοιχεία 29 ατόμων, στα οποία περιλαμβάνονται και οι καταγγέλλοντες, που αφορούν, πέρα από το ονοματεπώνυμό τους, το ποσοστό συμμετοχής τους στο μετοχικό κεφάλαιο του ΟΑΣΘ, το τίμημα απόκτησης σε ευρώ και τη χρονολογία συμβολαίου απόκτησης.

Η Αρχή, στο πλαίσιο εξέτασης των ανωτέρω καταγγελιών κατά του Οργανισμού Αστικών Συγκοινωνιών Θεσσαλονίκης, με την με αριθ. 12/2019 Απόφασή της, κάλεσε τον ΟΑΣΘ να εκθέσει τις απόψεις του και να απαντήσει στα ακόλουθα ερωτήματα: α) αν τα δεδομένα των μετόχων που γνωστοποιήθηκαν κατά την προαναφερόμενη συνέντευξη τύπου από τον Πρόεδρο του ΟΑΣΘ ήταν ήδη δημοσιοποιημένα ή είχαν ήδη καταστεί ευρύτερα γνωστά, β) αν τα δεδομένα αυτά προϋπήρχαν στο αρχείο του ΟΑΣΘ ή σε άλλο προσβάσιμο από τον ΟΑΣΘ αρχείο ή γνωστοποιήθηκαν στον Οργανισμό το πρώτον με την από 06-11-2017 εξώδικη δήλωση – διαμαρτυρία – πρόσκληση των καταγγελλόντων, γ) τις διαδικαστικές ενέργειες, στις οποίες τυχόν είχαν προβεί είτε ο ΟΑΣΘ είτε οι ανωτέρω μέτοχοι, πριν από την ανωτέρω συνέντευξη και την έκδοση του σχετικού δελτίου τύπου της ..., δ) αν οι μέτοχοι, των οποίων τα ονόματα δόθηκαν στη δημοσιότητα, αποτελούν το σύνολο των μετόχων, και σε κάθε περίπτωση να τεκμηριωθούν οι λόγοι, για τους οποίους δημοσιοποιήθηκαν τα συγκεκριμένα 29 ονόματα, και ε) αν ασκήθηκε από τους καταγγέλλοντες, ως

υποκείμενα των δεδομένων, κάποιο δικαίωμα (δικαίωμα πρόσβασης/αντίρρησης), και σε καταφατική περίπτωση, να αποσταλεί η σχετική απάντηση του ΟΑΣΘ ή να αναφερθούν οι λόγοι, για τους οποίους τυχόν ο Οργανισμός δεν απάντησε ή/και δεν ικανοποίησε σχετικό αίτημα.

Ο ΟΑΣΘ, με το με αριθ. πρωτ. .../... έγγραφό του (Γ/ΕΙΣ/4292/18-06-2019), καταρχάς αναφέρει ότι τα ζητήματα που αφορούσαν τη λειτουργία του ΟΑΣΘ, περιλαμβανομένων των δεδομένων που σχετίζονταν με τους μετόχους του, απασχολούσαν έντονα την πόλη της Θεσσαλονίκης, ιδίως τα τελευταία χρόνια. Αυτό δε προκύπτει από πλείστα δημοσιεύματα (βλ., ενδεικτικά, επικαλούμενα δημοσιεύματα από το ...). Περαιτέρω, λίγους μήνες πριν τη θέση του ΟΑΣΘ σε εκκαθάριση, η πόλη της Θεσσαλονίκης ταλαιπωρήθηκε από την πολυήμερη απεργία των εργαζομένων, οι οποίοι διαμαρτύρονταν, μεταξύ άλλων για την καταβολή μερισμάτων στους μετόχους του Οργανισμού και την μη καταβολή των οφειλόμενων μισθών τους. Η απεργία αυτή αποτέλεσε κεντρικό πολιτικό ζήτημα όχι μόνο για την Θεσσαλονίκη (όπου μονοπώλησε το ενδιαφέρον για ευνόητους λόγους) αλλά και για όλη τη χώρα. Εξάλλου, οι εξελίξεις που δρομολογήθηκαν δυνάμει του ν. 4482/2017 αποτέλεσαν ένα από τα πλέον πολυσυζητημένα θέματα του ..., ενώ τα ένδικα βοηθήματα των ενδιαφερομένων (πρώην μετόχων) προσέλκυσαν το εντονότατο δημοσιογραφικό ενδιαφέρον, απόρροια της ενασχόλησης του επιβατικού κοινού της πόλης με τα νέα δεδομένα. Κατά τους ισχυρισμούς του ΟΑΣΘ, δύο χρόνια μετά την εξαγορά του ΟΑΣΘ από το ελληνικό Δημόσιο, ο Οργανισμός συνεχίζει να απασχολεί την κεντρική πολιτική σκηνή, με σχετικά δημοσιεύματα να είναι σχεδόν καθημερινά. Υπό τα ανωτέρω δεδομένα, υπήρχε εντονότατο ενδιαφέρον του κοινού για πρόσβαση στις πληροφορίες, η δε νέα διοίκηση του ΟΑΣΘ (υπό τον Μ), όπως αναφέρει, αντιλήφθηκε αμέσως αυτή την ανησυχία και την ανάγκη της κοινωνίας των πολιτών να αποκτήσει σαφέστερη εικόνα για την κατάσταση του ΟΑΣΘ που είναι άρρηκτα δεμένος με την καθημερινότητά της.

Σε αυτό το πλαίσιο, ο ΟΑΣΘ αναφέρει επί του πρώτου ερωτήματος ότι η ιδιότητα των καταγγελλόντων ως μετόχων του ΟΑΣΘ ήταν ήδη δημοσιοποιημένη και γνωστή στη Θεσσαλονίκη, όπως εξίσου γνωστές ήταν και οι συνθήκες αγοραπωλησίας των

μετοχών· ότι οι ίδιοι οι μέτοχοι είχαν μεριμνήσει να δοθεί στη δημοσιότητα η από 06-11-2017 εξώδικη δήλωση – διαμαρτυρία – πρόσκλησή τους (βλ., ενδεικτικά, επικαλούμενα δημοσιεύματα από ... και ...). Άλλωστε, οι πρώην μέτοχοι του ΟΑΣΘ είχαν, αμέσως μετά τη θέση σε ισχύ του ν. 4482/2017, μεριμνήσει να οργανωθούν και να πραγματοποιήσουν επανειλημμένες εκδηλώσεις (συνελεύσεις, διαμαρτυρίες σε δημόσιους χώρους, κλπ). Περαιτέρω, ο ΟΑΣΘ αναφέρει ότι σε όλο το χρονικό διάστημα που προηγήθηκε της επίμαχης συνέντευξης τύπου του Προέδρου του ΟΑΣΘ, Μ, η οποία σημειωτέον έλαβε χώρα 1,5 περίπου μήνα μετά την κοινοποίηση της ως άνω εξώδικης δήλωσης – διαμαρτυρίας – πρόσκλησης και κάτω από την πίεση των δημοσιευμάτων του τοπικού τύπου, ο τύπος και σε πανελλήνια εμβέλεια δημοσίευε καθημερινά σχετικά ρεπορτάζ. Προσθέτει δε ότι έπρεπε να εξηγήσει στο κοινό ιδίως της πόλης της Θεσσαλονίκης το πραγματικό ύψος των διεκδικούμενων και μη καταβληθέντων επιχειρηματικών κερδών των μετόχων, που ανάγονται σε περίοδο προ της κρατικοποίησης του ΟΑΣΘ και θα προέκυπταν μετά το πέρας της εκκαθάρισης.

Επί του δευτέρου ερωτήματος, ο καταγγελλόμενος Οργανισμός επισημαίνει ότι τα ειδικότερα στοιχεία των συμβάσεων με τις οποίες αποκτήθηκαν οι μετοχές του ΟΑΣΘ από τους ενδιαφερόμενους προϋπήρχαν στη διάθεση του ΟΑΣΘ και δεν γνωστοποιήθηκαν το πρώτον με την από 06-11-2017 εξώδικη δήλωση – διαμαρτυρία – πρόσκλησή τους, αλλά, βάσει του άρθρου 18 ν. 3721/1957, από την κοινοποίηση του σχετικού συμβολαίου αγοράς των μετοχών από τον Συμβολαιογράφο στον Πρόεδρο του Οργανισμού.

Επί του τρίτου ερωτήματος, ο ΟΑΣΘ σημειώνει ότι ήδη πριν από την επίμαχη συνέντευξη τύπου οι καταγγέλλοντες είχαν οργανωθεί («Συντονιστική Επιτροπή Μετόχων») και προωθούσαν τις θέσεις τους τόσο μέσω των ΜΜΕ όσο και μέσω δικαστικών και εξωδικαστικών ενεργειών. Επισημαίνει ειδικότερα ότι οι μέτοχοι άσκησαν ένδικα βοηθήματα ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας και του Εφετείου Αθηνών, ενώ αντίθετα ο ίδιος Οργανισμός σε ουδεμία αντίστοιχη κίνηση προέβη. Μάλιστα, διευκρινίζει ότι το ένδικο βοήθημα ενώπιον του Συμβουλίου της

Επικρατείας απορρίφθηκε, ενώ το έτερο ένδικο βοήθημα εκκρεμεί ενώπιον του Εφετείου Αθηνών.

Επί του τετάρτου ερωτήματος ο ΟΑΣΘ αναφέρει ότι οι 29 μέτοχοι, των οποίων τα ονόματα δόθηκαν στη δημοσιότητα, δεν αποτελούν το σύνολο των πρώην μετόχων. Υποστηρίζει δε ότι τα ονόματα αναφέρθηκαν στη συνέντευξη τύπου, διότι οι ίδιοι είχαν δημοσιοποιήσει ευρύτατα την αποστολή και το περιεχόμενο της από 06-11-2017 εξώδικης δήλωσης – διαμαρτυρίας – πρόσκλησής τους, στην οποία περιλαμβάνονται όλα όσα εκτέθηκαν και κατά την επίμαχη συνέντευξη τύπου, με εξαίρεση την τιμή κτήσης των μετοχών (ή μεριδίων μετοχών) τους, όπως αυτή είχε ανακοινωθεί από τους ίδιους προς τον ΟΑΣΘ κατά την απόκτησή τους. Το στοιχείο δε αυτό εκτιμήθηκε ότι ήταν απολύτως αναγκαίο για την ορθή και πλήρη ενημέρωση του κοινού, την οποία άλλωστε επιθυμούσαν και οι ίδιοι οι καταγγέλλοντες (βλ. σχετικά την επικαλούμενη ραδιοφωνική συνέντευξη του Κ στις ...), διότι ορθό, κατά τον ΟΑΣΘ, συμπέρασμα περί του πραγματικού ύψους της αποδόσεως μιας μετοχής μπορεί να εξαχθεί μόνο εάν είναι γνωστά δύο δεδομένα: το ύψος των «κερδών» -το οποίο αναφέρεται στην εξώδικο για τα έτη 2016 και 2017- και η τιμή κτήσης της μετοχής, η οποία δεν αναφέρεται στην εξώδικο, αλλά αναγράφεται στα μεταβιβαστικά συμβόλαια που οι ίδιοι οι μέτοχοι είχαν κατ' επιταγή του νόμου διαβιβάσει παλαιότερα στον ΟΑΣΘ. Μόνο από τον λόγο των δύο αυτών αριθμητικών δεδομένων συνάγεται, κατά τον ΟΑΣΘ, το ύψος της «αποδόσεως», περί της οποίας υπήρξε και εξακολουθεί να είναι ευλόγως ενδιαφερόμενο το κοινό της Θεσσαλονίκης, ιδίως λόγω της παλαιότερης μεγαλύτερης εμπορευσιμότητας της μετοχής του ΟΑΣΘ, ενόψει του πλήθους των σχετικών με την αξία των μετοχών δημοσιευμάτων και καταχωρήσεων (που έφθαναν σε επίσημες συστάσεις περί μη γνωστοποίησης του αληθούς ζητούμενου τιμήματος πωλήσεων μετοχών), αλλά κυρίως του μείζονος ενδιαφέροντος της, σε ηθικό επίπεδο, «ορθότητας» ή μη της κρατικοποίησης του ΟΑΣΘ.

Επί του πέμπτου ερωτήματος, ο ΟΑΣΘ διατείνεται ότι κάποιοι εκ των καταγγελλόντων είχαν υποβάλει αιτήσεις με τις οποίες ζητούσαν να τους χορηγηθούν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που διαθέτει ο Οργανισμός και τους αφορούσαν, να

ενημερωθούν για τα εν λόγω δεδομένα και, κατ' ορθή ερμηνεία των αιτημάτων, να διαγραφούν τα δεδομένα από τα αρχεία του Οργανισμού, πλην όμως οι αιτήσεις δεν απαντήθηκαν αφού, ανεξαρτήτως της αοριστίας τους, δεν συνοδεύονταν από το προβλεπόμενο παράβολο 5 ευρώ για την άσκηση του δικαιώματος πρόσβασης ή από το παράβολο 60 ευρώ για την άσκηση του δικαιώματος διαγραφής (βλ. Κανονιστική Απόφαση της Αρχής με αριθ. 122/1957/2001, ΦΕΚ Β' 1345).

Στη συνέχεια, η Αρχή κάλεσε σε ακρόαση τον ΟΑΣΘ, όπως νομίμως εκπροσωπείται, στη συνεδρίαση της Ολομέλειας της 17-12-2019 (βλ. κλήση με αριθ. πρωτ. Γ/ΕΞ/8544/06-12-2019). Κατά τη συνεδρίαση αυτή (της 17-12-2019) προσήλθαν και ακούστηκαν εκπροσωπώντας τον ΟΑΣΘ οι πληρεξούσιοι δικηγόροι Δημήτριος Κυριακόπουλος (ΑΜ ...) και Μιχαήλ Βακουφάρης (ΑΜ ...), οι οποίοι ανέπτυξαν τις απόψεις τους προφορικά αλλά και σε έγγραφο συμπληρωματικό υπόμνημα που κατέθεσαν την ίδια ημέρα (Γ/ΕΙΣ/8798/17-12-2019). Επίσης, ο ΟΑΣΘ ζήτησε και έλαβε προθεσμία για υποβολή αναλυτικότερου έγγραφου συμπληρωματικού υπομνήματος, με επισύναψη σε αυτό κάθε αναγκαίου στοιχείου, το οποίο κατέθεσε στη συνέχεια εμπροθέσμως (13-01-2020) για την πλήρη ανάπτυξη των ισχυρισμών του (βλ. Γ/ΕΙΣ/219/13-01-2020).

Ο ΟΑΣΘ, σύμφωνα με τις καταθέσεις των εκπροσώπων του και τα συμπληρωματικά του υπομνήματα, αναφέρει ότι με το νέο ρυθμιστικό πλαίσιο για τις αστικές συγκοινωνίες στην Περιφερειακή Ενότητα της Θεσσαλονίκης (ν. 4482/2017), προβλέφθηκε, μεταξύ άλλων, η αυτοδίκαιη περιέλευση του συνόλου της κινητής και ακίνητης περιουσίας του ΟΑΣΘ στο Ελληνικό Δημόσιο, συμπεριλαμβανομένων των μετοχών του Οργανισμού (άρθρο 22), καθώς και η θέση του τελευταίου σε ειδική εκκαθάριση εν λειτουργία (άρθρο 27), γεγονός το οποίο αποτέλεσε ένα από τα πλέον πολυσυζητημένα θέματα του καλοκαιριού του 2017 και αφετηρία έντονων αντιδράσεων και κινητοποιήσεων των παλαιών μετόχων και δημόσιας αντιπαράθεσης μεταξύ της τότε διοίκησης του Οργανισμού και των πρώην μετόχων. Ότι από τον Αύγουστο του 2017 είχε τοποθετηθεί ως Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του ΟΑΣΘ ο Μ, ο οποίος παρέμεινε στη θέση αυτή μέχρι τον Αύγουστο του 2019 και συμμετείχε στη δημόσια αντιπαράθεση, η οποία προσέλκυσε

εντονότατο δημοσιογραφικό ενδιαφέρον, ως απόρροια του ενδιαφέροντος του επιβατικού κοινού της πόλης της Θεσσαλονίκης, μεταξύ άλλων και για το ζήτημα απόκτησης και μεταβίβασης των μετοχών του ΟΑΣΘ. Ότι στο πλαίσιο αυτό, ο τότε Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του ΟΑΣΘ Μ, παραχώρησε με δική του πρωτοβουλία την από ... συνέντευξη τύπου και δημοσιοποίησε κατά τα ανωτέρω κατάλογο με τα απολύτως αναγκαία δεδομένα των μετόχων, με προφανή σκοπό την παροχή σχετικής ενημέρωσης προς το ενδιαφερόμενο κοινό, πλην, όμως, ότι έπραξε τούτο καθ' υπέρβαση των αρμοδιοτήτων και καθηκόντων του και εν αγνοία του διοικητικού συμβουλίου του ΟΑΣΘ, ενώ κατά το κρίσιμο χρονικό διάστημα η διοίκηση του ΟΑΣΘ είχε αναθέσει την οργάνωση και λειτουργία γραφείου τύπου και δημοσίων σχέσεων στην εταιρεία με την επωνυμία «DAILYTHESS ΣΥΝ. ΕΡΓ.». Ότι κατά τη σύνταξη του επίμαχου πίνακα με τα στοιχεία των πρώην μετόχων περιλήφθηκαν εκ παραδρομής και τα στοιχεία δύο πρώην μετόχων, οι οποίοι δεν ήταν μεταξύ εκείνων που είχαν απευθύνει το εξώδικο, και δη της Β και του Δ, λόγω της πολυπλοκότητας των φακέλων των μετοχών και της υποστελέχωσης του γραφείου Μετοχών – Μετόχων – Οχημάτων της Διεύθυνσης Διοίκησης του ΟΑΣΘ και ότι, αμέσως μόλις έγινε τούτο αντιληπτό ως προς (μόνο) τη Β, ο τότε Πρόεδρος του Οργανισμού προέβη σε διευκρινιστική δήλωση.

Η Αρχή, μετά από εξέταση όλων των στοιχείων του φακέλου και των διαμειφθέντων στην από 17-12-2019 συνεδρίαση, αφού άκουσε την εισηγήτρια και τις διευκρινίσεις της βοηθού εισηγήτριας, η οποία (τελευταία) αποχώρησε μετά τη συζήτηση και πριν από τη διάσκεψη και τη λήψη αποφάσεως, και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων – εφεξής ΓΚΠΔ), ο οποίος κατάργησε την Οδηγία 95/56 ΕΚ, τέθηκε σε εφαρμογή από τις 25 Μαΐου 2018. Εν προκειμένω, όμως, εφαρμοστέος είναι ο ν. 2472/1997, αφού άπασης οι καταγγελίες κατά του ΟΑΣΘ αναφέρονται σε μη νόμιμη επεξεργασία/δημοσιοποίηση προσωπικών δεδομένων (βλ. το επίμαχο δελτίο τύπου

του ΟΑΣΘ), η οποία ανάγεται σε χρόνο (...) προ της θέσης σε εφαρμογή του ΓΚΠΔ, και δευτερευόντως (ως προς ορισμένες καταγγελίες) σε μη ικανοποίηση δικαιώματος με βάση το ν. 2472/1997.

2. Την Αρχή έχουν κατ' επανάληψη απασχολήσει¹ υποθέσεις σύγκρουσης του δικαιώματος προστασίας του ιδιωτικού βίου (άρθρο 9 παρ. 1 εδ. β' του Συντάγματος) και των προσωπικών δεδομένων (άρθρο 9Α του Συντάγματος) με την ελευθερία της δημοσιογραφικής πληροφόρησης (άρθρο 14 παρ. 1 και 2 του Συντάγματος) και το δικαίωμα των πολιτών στην πληροφόρηση (άρθρο 5Α του Συντάγματος). Τα δικαιώματα αυτά είναι συνταγματικώς ισότιμα και ισοβαρή και επομένως η τυχόν σύγκρουσή τους δεν μπορεί να λυθεί με αφηρημένη και σταθερή αξιολογική ιεράρχησή τους. Ο εκτελεστικός νόμος του άρθρου 9Α του Συντάγματος (ν. 2472/1997) έχει θεσπίσει ορισμένα κριτήρια εναρμόνισης των δικαιωμάτων αυτών και επίλυσης των συγκρούσεων μεταξύ τους στο πλαίσιο της αρχής της αναλογικότητας (βλ. άρθρο 5 παρ. 2 στοιχ. ε' και άρθρο 7 παρ. 2 στοιχ. ζ' του ν. 2472/1997), με βάση τα οποία, αξιολογούνται οι ειδικότερες περιστάσεις της κάθε συγκεκριμένης περίπτωσης.

3. Η Αρχή έχει κρίνει ότι η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων για δημοσιογραφικούς-ενημερωτικούς σκοπούς επιτρέπεται αν υφίσταται δικαιολογημένο ενδιαφέρον του κοινού για ενημέρωση (άρθρο 5 παρ. 2 στοιχ. ε' σε συνδυασμό με τα κριτήρια που θέτει για την άσκηση του δημοσιογραφικού λειτουργήματος το άρθρο 7 παρ. 2 στοιχ. ζ' του ν. 2472/1997, το οποίο εφαρμόζεται κατά μείζονα λόγο και στην περίπτωση των απλών δεδομένων).

Περαιτέρω, στο άρθρο 4 του ν. 2472/1997 τίθενται οι γενικές προϋποθέσεις για τη νομιμότητα της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, μεταξύ των οποίων είναι η αρχή του σκοπού και της αναλογικότητας. Ειδικότερα, η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων επιτρέπεται, και χωρίς τη συγκατάθεση, κατά το άρθρο 5

---

¹ Βλ. τη σχετική υπό τη θεματική ΜΜΕ νομολογία της Αρχής, ενδεικτικά, τις Αποφάσεις της Αρχής 100/2000, 24/2005, 25/2005, 26/2007, 43/2007, 58/2007, 17/2008, 36/2012, 165/2012, 16/2015, 17/2015 και 41/2017.

παρ. 2 στοιχ. ε' του ν. 2472/1997, δηλαδή όταν συντρέχει υπέρτερο έννομο συμφέρον του υπευθύνου της επεξεργασίας ή τρίτου. Ως τέτοιο έννομο συμφέρον νοείται και το δικαίωμα της πληροφόρησης, τόσο του πληροφορείν όσο και του πληροφορείσθαι (άρθρα 14 παρ. 1-2 και 5Α Συντ.)².

4. Σχετικά με τη δημοσιοποίηση σε συνέντευξη τύπου από τον Πρόεδρο του ΟΑΣΘ των ονομάτων και του επίμαχου καταλόγου 29 πρώην μετόχων του Οργανισμού (βλ. το από ... δελτίο τύπου του ΟΑΣΘ), τα οποία στη συνέχεια δημοσιεύθηκαν στον τύπο/διαδίκτυο, είναι ερευνητέο εάν η συγκεκριμένη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων ήταν απολύτως αναγκαία προκειμένου να ενημερωθεί το κοινό σχετικά με τη λειτουργία και το μέλλον του κοινωφελούς αγαθού των συγκοινωνιών στη Θεσσαλονίκη και να προστατευτούν τα συμφέροντα του ανωτέρω Οργανισμού, δηλαδή εν τέλει του Δημοσίου και των χρηστών της σχετικής υπηρεσίας.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα και με όσα υποστήριξαν οι εκπρόσωποι του ΟΑΣΘ, ο Πρόεδρος του Οργανισμού στην επίμαχη από ... συνέντευξη Τύπου, αναφέρθηκε καταρχάς στο πλαίσιο του γενικότερου απολογισμού πεπραγμένων της προηγούμενης και νυν Διοίκησης, και έδωσε απαντήσεις σχετικά με την αξία/απόδοση της μετοχής, αλλά και 29 ονόματα πρώην μετόχων. Ειδικότερα, στο επίμαχο δελτίο τύπου του ΟΑΣΘ ανακοινώνονται προσωπικά δεδομένα των καταγγελλόντων και συγκεκριμένα το ονοματεπώνυμό τους, το ποσοστό συμμετοχής τους στο μετοχικό κεφάλαιο του ΟΑΣΘ, το τίμημα απόκτησης σε ευρώ και η χρονολογία συμβολαίου απόκτησης.

Καταρχάς, πρέπει να γίνει δεκτό ότι το όλο θέμα με τον ΟΑΣΘ σε σχέση με χρόνια προβλήματα ή δυσλειτουργία του Οργανισμού που οδήγησε στην κρατικοποίησή του ήταν υπόθεση δημοσίου ενδιαφέροντος, που απασχόλησε την Βουλή και παρέμενε για μεγάλο διάστημα στην επικαιρότητα (απασχόλησε πανελλήνια και τοπικά ΜΜΕ). Επίσης, η αντιδικία πρώην μετόχων με τον ΟΑΣΘ/Δημόσιο εντάσσεται στο ζήτημα

---

² Βλ. ενδεικτικά τις αποφάσεις της Αρχής 100/2000, 24/2005, 25/2005, 26/2007, 43/2007, 58/2007, 17/2008, 36/2012, 165/2012, 16/2015, 17/2015, 41/2017.

δημοσίου ενδιαφέροντος, που απασχόλησε τα ΜΜΕ. Παρόλο ότι η ως άνω ονομαστική αναφορά δεν αφορούσε το σύνολο των πρώην μετόχων, πρέπει να γίνει δεκτό ότι δικαιολογείται η δημοσίευση των ονομάτων όσον αφορά αυτούς που έστειλαν το επίμαχο εξώδικο και είχαν διεκδικήσεις από την αξία/απόδοση της μετοχής ή/και προσέφυγαν στα δικαστήρια, για την πλήρη ενημέρωση του κοινού, την οποία, και οι ίδιοι οι μέτοχοι, δια του συντονιστικού τους οργάνου («Συντονιστική Επιτροπή Μετόχων»), ενεργώς επεδίωκαν. Οι πρώην αυτοί μέτοχοι, εξάλλου, με δικές τους ενέργειες είχαν ήδη δημοσιοποιήσει τις θέσεις τους προς την κοινή γνώμη της Θεσσαλονίκης.

Εξάλλου, από το γεγονός της ανάθεσης της οργάνωσης και λειτουργίας γραφείου τύπου και δημοσίων σχέσεων του ΟΑΣΘ σε τρίτη εταιρεία που δρούσε για λογαριασμό του Οργανισμού δεν δύναται να συναχθεί ότι ο τότε Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του ΟΑΣΘ Μ έπραξε καθ' υπέρβαση των αρμοδιοτήτων και καθηκόντων του, διότι, προδήλως, η εν λόγω ανάθεση δεν έγινε κατ' αποκλειστικότητα στην τρίτη εταιρεία, με περιορισμό των αρμοδιοτήτων του τότε Προέδρου του Οργανισμού.

5. Περαιτέρω, η καταγγέλλουσα ... Β, από το έτος ... δεν είναι πλέον μέτοχος του ΟΑΣΘ, γεγονός γνωστό στον Οργανισμό. Επίσης, η ανωτέρω καταγγέλλουσα δεν συμπεριλαμβάνεται σε αυτούς που έχουν αποστείλει εξώδικη δήλωση στον ΟΑΣΘ και, για τους λόγους αυτούς, δεν δικαιολογείται η δημοσιοποίηση των στοιχείων της για τον σκοπό πληροφόρησης του κοινού κατά τα διαλαμβανόμενα στη σκέψη 4. Όπως προκύπτει, η εν λόγω καταγγέλλουσα, ως Κ, είχε ασχοληθεί με το θέμα των αστικών συγκοινωνιών και του ΟΑΣΘ και είχε φιλοξενήσει σε ραδιοφωνική της εκπομπή κατά καιρούς εκπροσώπους όλων των τάσεων καθώς και μέλη της νυν και πρώην διοίκησης του ΟΑΣΘ. Κατά τους ισχυρισμούς δε του ΟΑΣΘ, ο καταγγέλλων Κ παραχώρησε στη ... Β ραδιοφωνική συνέντευξη στις ... για τα θέματα του ΟΑΣΘ, θέτοντας εαυτόν στον δημόσιο διάλογο, ως εκπρόσωπος των μετόχων (μέλος Συντονιστικής Επιτροπής των πρώην μετόχων), και αναφέρθηκε στην κατάσταση του καταγγελλομένου Οργανισμού και στις διεκδικήσεις των μετόχων (σχετικά με το, κατά αυτόν, πολύ μικρό ύψος απόδοσης των συγκεκριμένων μετοχών).

Περαιτέρω, ο καταγγέλλων Δ, που αναγράφεται στο επίδικο δελτίου τύπου του ΟΑΣΘ, δεν συμπεριλαμβάνεται στους κατά τα ανωτέρω εξωδίκως δηλούντες, καθώς έχει απωλέσει την ιδιότητα του μετόχου ήδη από τις ..., γεγονός γνωστό στον Οργανισμό και, για τους λόγους αυτούς, δεν δικαιολογείται η δημοσιοποίηση των στοιχείων του για τον σκοπό πληροφόρησης του κοινού με βάση όσα αναφέρονται στη σκέψη 4.

6. Τέλος, όσον αφορά την μη ικανοποίηση των αιτήσεων των καταγγελλόντων Α, Γ, Ε, ΣΤ, Ζ, Η, Θ, Κ και Λ, που υποβλήθηκαν στον καταγγελλόμενο Οργανισμό (βλ. σε επισυναπτόμενα σχετικών καταγγελιών Γ/ΕΙΣ/9304/28-12-2017, 182/09-01-2018, 254, 288 και 296/12-01-2018, 328/15-01-2018, 1305 και 1306/14-02-2018), προβάλλεται ότι αυτές δεν απαντήθηκαν διότι δεν καταβλήθηκαν τα προβλεπόμενα παράβολα, ανεξάρτητα από την τυχόν αοριστία τους. Με την με αριθ. 122/1957/2001 (ΦΕΚ Β΄ 1345) Κανονιστική Απόφαση της Αρχής, θεσπίστηκε για την άσκηση των δικαιωμάτων των υποκειμένων η υποχρέωση καταβολής παραβόλου στον υπεύθυνο επεξεργασίας, το οποίο, όπως υποστηρίζει ο Οργανισμός και δεν αμφισβητείται από τους καταγγέλλοντες, δεν έχει καταβληθεί. Ωστόσο ο καταγγελλόμενος Οργανισμός, δεν ενημέρωσε τους αιτούντες για την σχετική υποχρέωση καταβολής παραβόλου και παρέλειψε να αποστείλει οποιαδήποτε απάντηση στις αιτήσεις τους. Σε κάθε περίπτωση, αφού ασκήθηκε δικαίωμα πρόσβασης ή/και αντίρρησης κατά τα άρθρα 12 και 13 ν. 2472/1997 από κάποιον καταγγέλλοντα, ως υποκείμενο των δεδομένων, προς τον ΟΑΣΘ, ο Οργανισμός όφειλε να απαντήσει προσηκόντως προς έκαστο αιτούντα, και σε περίπτωση μη ικανοποίησης του αιτήματος για οποιοδήποτε λόγο, όφειλε να κοινοποιήσει την απάντησή του και στην Αρχή.

7. Η Αρχή, λαμβάνοντας υπόψη τη βαρύτητα των παραβάσεων των άρθρων 4, 5, 12 και 13 του ν. 2472/1997 που αποδείχθηκαν και της προσβολής που επήλθε από αυτές στα υποκείμενα των δεδομένων, όπως αυτή εκτέθηκε αναλυτικά ανωτέρω, καθώς και το γεγονός ότι ο ΟΑΣΘ είναι ζημιογόνος (βλ. ισολογισμό του με ημερομηνία 15-02-2019, διαθέσιμο στην ιστοσελίδα του), κρίνει ότι πρέπει να επιβληθούν στον Οργανισμό, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, οι προβλεπόμενες στο άρθρο 21 παρ. 1

εδάφ. α' και β' του ν. 2472/1997 κυρώσεις που αναφέρονται στο διατακτικό και οι οποίες τυγχάνουν ανάλογες με τη βαρύτητα των παραβάσεων και της προσβολής των προσφευγόντων.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή,

α. Κρίνει ότι η δημοσιοποίηση των ονομάτων των πρώην μετόχων του ΟΑΣΘ Β και Δ σε συνέντευξη Τύπου που έδωσε ο Πρόεδρος του ΟΑΣΘ την ... και η συμπερίληψη των δικών τους ονομαστικών στοιχείων στο σχετικό δελτίο τύπου του ΟΑΣΘ, το οποίο δόθηκε στη δημοσιότητα την ίδια ημέρα, αντίκειται στις διατάξεις των άρθρων 4 και 5 του ν. 2472/1997 για τους λόγους που αναφέρονται στην σκέψη 5 της παρούσας.

β. Επιβάλλει στον ΟΑΣΘ το αποτελεσματικό, αναλογικό και αποτρεπτικό διοικητικό χρηματικό πρόστιμο που αρμόζει στη συγκεκριμένη περίπτωση, σύμφωνα με τις ειδικότερες περιστάσεις αυτής, ύψους τριών χιλιάδων (3.000,00) ευρώ, για τις ως άνω υπό στοιχ. α' διαπιστωθείσες παραβάσεις.

γ. Κρίνει ότι η παράλειψη απάντησης στα αιτήματα πρόσβασης ή/και αντίρρησης που υποβλήθηκαν από τους προσφεύγοντες Α, Γ, Ε, ΣΤ, Ζ, Η, Θ, Κ και Λ και η μη κοινοποίηση της άρνησης ικανοποίησής τους στην Αρχή αντίκειται στις διατάξεις των άρθρων 12 και 13 του ν. 2472/1997 για τους λόγους που αναφέρονται στην σκέψη 6 της παρούσας.

δ. Επιβάλλει στον ΟΑΣΘ το αποτελεσματικό, αναλογικό και αποτρεπτικό διοικητικό χρηματικό πρόστιμο που αρμόζει στη συγκεκριμένη περίπτωση, σύμφωνα με τις ειδικότερες περιστάσεις αυτής, ύψους επτά χιλιάδων (7.000,00) ευρώ, συνολικά για τις ως άνω υπό στοιχ. γ' διαπιστωθείσες παραβάσεις.

ε. Επιβάλλει στον ΟΑΣΘ προειδοποίηση για τη συμμόρφωσή του με τις διατάξεις πλέον του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων και τη διαμόρφωση, χωρίς καθυστέρηση, διαδικασιών, προκειμένου να ικανοποιούνται προσηκόντως τα προβλεπόμενα δικαιώματα των υποκειμένων των δεδομένων.

Ο Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Κωνσταντίνος Μενουδάκος

Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου